

Prioriteringsunderlag Teknik- och griftegårdsnämnden

2027 - 2030

Beslutande

Datum och paragraf

Diarienummer

Beslutande organ

Klicka här för att ange datum., § 999

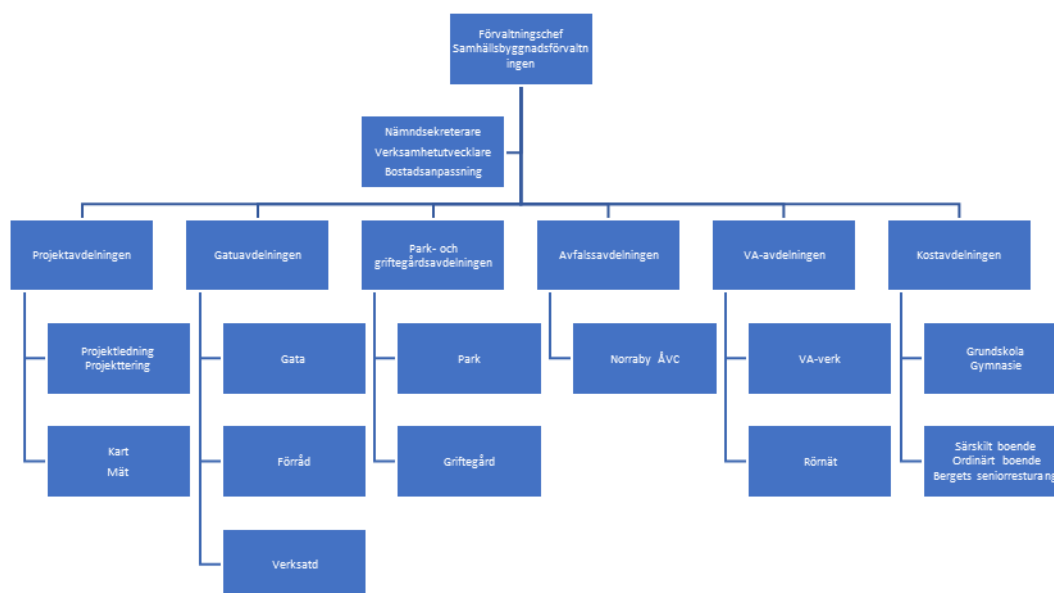
XXXÅÅÅÅ/X

Innehållsförteckning

1.	Nämndens uppdrag enligt reglemente	1
1.1	Organisationsbeskrivning	1
1.2	Uppdrag och ansvarsområden	1
2.	Verksamhetsåren 2027 – 2030	4
2.1	Utmaningar och framtida utveckling	4
2.3.1	Skattekollektivet	4
2.1.2	Avfallskollektivet	4
2.1.3	VA-kollektivet	4
2.1.4	Griftegårdskollektivet	5
2.2	Strategier och prioriteringar	5
2.3	Projekt	9
3.	Mål, ekonomi och prioriteringar	10
3.1	Jämförelser med andra kommuner	10
3.1.1	Gatustatistik KOLADA	10
3.1.2	Parkstatistik KOLADA	11
3.1.3	Taxor statistik	12
3.2	Demografisk utveckling	12
3.3	Nämndens ekonomi	12
3.3.1	Driftbudget skattefinansierad verksamhet 2027 samt plan 2028–2030	12
3.3.2	Anpassningar och konsekvenser av tilldelad budgetram skattefinansierad verksamhet	13
3.3.3	Driftbudget taxefinansierad verksamhet 2027 samt plan 2028–2030	17
3.3.4	Anpassningar och konsekvenser av tilldelad budgetram taxefinansierad verksamhet	17
3.3.5	Investeringsbudget skattekollektivet 2027 samt plan 2028–2032	21
3.3.6	Investeringsbudget taxekollektivet 2027 samt plan 2028–2032	23

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

1.1 Organisationsbeskrivning

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

1.2 Uppdrag och ansvarsområden

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden. För att lösa tilldelade uppdrag har förvaltningen valt att skapa organisatorisk struktur med tillhörande ansvarsområden enligt nedan.

Tekniska kontoret ansvarar för verksamhetsområdena handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade och bostadsanpassningsbidrag. På tekniska kontoret finns förvaltningens centrala administration, som är ansvarig för att förvaltningen bedriver tilldelade uppdrag på ett ändamålsenligt sätt, utifrån uppsatta mål, politiska beslut och styrdokument.

Projektavdelningen är samhällbyggnadsförvaltningens interna teknikkonsultgrupp. Avdelningen ansvarar för mark- och anläggningsprojekt inom nya exploateringsområden, gator och vägar, gång- och cykelvägar (GC-vägar), VA-ledningar, dagvattenanläggningar, parker och allmänna platser. Vidare ansvarar avdelningen för kart-, GIS- och mättekniska uppdrag utförs av god kvalitet åt interna beställare inom Tranås kommun.

Gatuavdelningen ansvarar för drift och underhåll av kommunens gator, GC-vägar, torg, broar/tunnlar och övrig hårdgjord allmän platsmark samt är huvudman för fyra enskilda vägar. Vidare är gatuavdelningen även ansvarig för kommunens trafiksäkerhetsfrågor, grävtillstånd på kommunal mark, parkeringsövervakning, kommunens tre (3) småbåtshamnar, gatubelysning, fordonsflottan, smedja/verkstad och förråd samt utbetalning av bidrag till enskilda vägar.

Park- och griftegårdsavdelningen ansvarar för verksamhetsområdena parker och natur, skogsbruk, kolonilotter och begravningsverksamhet.

Parkverksamheten ansvarar för allmän platsmark som är detaljplanelagd som park och natur samt för kommunens lekplatser. Vidare är parkverksamheten även ansvarig för kommunens skogar, vattendrag, naturreservaten Romanäs, Älmås, Illern och Ekbergspark samt för uthyrning av kolonilotter i Stoeryd, Fällan och Hjälmaryd.

Griftegårdsverksamheten är huvudman för begravningsverksamheten i Tranås kommun, vilket innefattar drift av kommunens två (2) griftegårdar samt Tranås pastorats fyra (4) kyrkogårdar. Griftegårdsverksamheten är även ansvarig för krematoriet, bårhus samt ceremonilokal.

Avfallsavdelningen är ansvarig för verksamhetsområde avfallshantering. Avdelningen är även ansvarig för hämtning av kommunalt avfall dvs. matavfall, restavfall samt insamling av förpackningar och returpapper från hushåll. Latrin och slam ingår också i avdelningens ansvar samt att ta emot hushålls- och verksamhetsavfall på återvinningscentralen (ÅVC) i Norraby. I verksamhetsområdet avfallshantering ingår ansvar för sluttäckningen av Norraby deponi. Avdelningen driver också ett återbruk på Norraby ÅVC, där avdelningen har en egen butik.

VA-avdelningen är ansvarig för verksamhetsområdena vatten och avlopp. Vidare ansvarar VA-avdelningen för att producera rent vatten samt att ta hand om och rena det vatten som Tranås kommuns VA-kunder använder. I verksamhetsområdena vatten och avlopp ingår ansvar för drift och underhåll av kommunens VA-ledningsnät samt ansvar för samtliga vattenmätare som används för uppmätning av förbrukat vatten hos kund.

Kostavdelningen är ansvarig för verksamhetsområde måltidsservice (kost). Avdelningen tillagar och serverar måltider till grundskola, gymnasieskola och särskilt

boende inom äldreomsorgen. Vidare levererar avdelningen måltider till äldre i ordinärt boende samt driver restaurangen med tillhörande cafeteria på seniorboendet Berget. Kostavdelningen bedriver sin verksamhet fördelat på elva (11) kök. Centralköket, Fröafallsskolan, Bergets seniorrestaurang, Gripenbergsskolan, Granelundsskolan och Råsvägens äldreboende är fullutrustade tillagningskök. Köken i Hubbarpsskolan, Ängarydsskolan, Linderås skola, Sommens skola samt Parkhallen är kök som idag nyttjas som tillagningskök men är från början byggda som mottagningskök.

2. Verksamhetsåren 2027 – 2030

2.1 Utmaningar och framtida utveckling

2.3.1 Skattekollektivet

Förvaltningen står inför en ekonomiskt ansträngd situation där driftbudgeten i praktiken saknar marginaler för oförutsedda händelser. Tilldelad ramökning täcker inte alla verksamheters kostnadsökningar pga. nya/uppdaterade avtal/upphandlingar samt utökade verksamhetsområden. Detta medför att det saknas utrymme för ökade kostnader för extern drift och utvecklingsinsatser. Samtidigt ökar kraven på service, tillgänglighet och kvalitet i den offentliga miljön.

Parallellt sker en kontinuerlig utökning av verksamhetens omfattning, utan att de ekonomiska ramarna justeras samt att klimatförändringar medför nya utmaningar i form av ökad nederbörd, värmeböljor och extrema väderhändelser. Detta ställer ökade krav på långsiktig planering, prioriteringar och effektiv resursanvändning.

2.1.2 Avfallskollektivet

Avfallsverksamheten står inför en omfattande omställning i samband med införandet av ett nytt insamlingssystem med fyrfackskärl. Implementeringen innebär både möjligheter och utmaningar som kommer att prägla verksamheten under de kommande åren. En central uppgift är att säkerställa att föreskrifter och styrdokument harmoniseras med det nya systemet, samtidigt som en ny taxekonstruktion tas fram för att skapa en tydlig och långsiktigt hållbar finansiering.

Förändringen ställer höga krav på planering, uppföljning och anpassning av verksamheten. Löpande utvärderingar av det nya insamlingssystemet kommer att vara avgörande för att säkerställa kvalitet, effektivitet och måluppfyllelse.

En framgångsfaktor i omställningen är tydlig och kontinuerlig kommunikation med kommunens invånare. För att skapa förståelse, delaktighet och korrekt sortering krävs riktade informationsinsatser, där samverkan med kommunikationsavdelningen är central. Sammantaget handlar det om att utveckla en mer hållbar, effektiv och användarvänlig avfallshantering som möter framtidens krav.

2.1.3 VA-kollektivet

VA-verksamheten står inför ökade krav kopplade till miljö, kvalitet, arbetsmiljö och en mer osäker omvärld. Detta ställer krav på stärkt kontroll, högre investeringstakt och fortsatt utveckling av kompetens inom hela verksamheten. En central utmaning är att säkerställa dricksvattenkvaliteten i en tid med ökade risker, där åtgärder som förbättrat skalskydd, utvecklade rutiner, kompetenshöjning och stärkt beredskap för nödvatten är avgörande.

Samtidigt kräver avloppshanteringen fortsatta insatser för att minska tillskottsvatten i ledningsnätet, vilket påverkar både kapacitet och reningsresultat. Skärpta miljökrav, bland annat från EU, innebär ökade krav på rening av näringsämnen och framöver även läkemedelsrester och mikroplaster. Detta kräver omvärldsbevakning, samverkan och investeringar i ny teknik.

Kompetensförsörjning är en växande utmaning eftersom bristen på yrkespersonal är stor. För att säkerställa framtida behov krävs satsningar på rekrytering, utbildning, arbetsmiljö och konkurrenskraftiga villkor. Samtidigt medför ökade arbetsmiljökrav ett behov av investeringar och utvecklade arbetssätt.

Det finns även ett betydande investeringsbehov i VA-ledningsnätet, där en tillräcklig förnyelsetakt är avgörande för att undvika störningar, översvämningar och kvalitetsproblem. Klimatförändringar förstärker dessa utmaningar och ställer krav på en mer robust och klimatanpassad infrastruktur.

2.1.4 Griftegårdskollektivet

Griftegårdsverksamheten står inför ett ökat kostnadstryck samtidigt som begravningsavgiften är oförändrad, vilket innebär att fonderade medel används för att nå budget i balans. Detta minskar det långsiktiga ekonomiska handlingsutrymmet. Kostnadsökningarna drivs av fastighets- och driftkostnader, ökade beredskapskrav samt investeringsbehov i krematorium, bårhus och kyrkogårdsinfrastruktur. Den nuvarande fastighetsmodellen med externa hyror försvårar dessutom långsiktig planering och kräver strategiska vägval framåt.

Verksamheten är personalintensiv och beroende av specialistkompetens. Ökade krav inom arbetsmiljö, teknik, digitalisering och service ställer krav på långsiktig kompetensförsörjning, kunskapsöverföring och robust bemanning. Omställningen till fler helårsanställda stärker kontinuitet och beredskap, men kräver ökad planering.

Samtidigt ökar kraven inom miljö och hållbarhet, särskilt kopplat till krematorieverksamhet, energieffektivisering och hållbara arbetssätt. Framtida investeringar blir avgörande för att möta lagkrav och samhällsförväntningar.

2.2 Strategier och prioriteringar

Förvaltningsövergripande strategier och prioriteringar

Förvaltningen kommer arbeta med informationsklassning som innebär att informationen värderas utifrån vilka konsekvenser ett otillräckligt skydd av informationens konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet skulle kunna få. Efter genomförd klassning och riskbedömningar väntas underlaget kunna utgöra en

vägledning för vilka säkerhetsåtgärder som behövs för att informationen ska ha tillräckligt skydd eller för högt skydd med höga kostnader som följd.

Förvaltningen kommer under 2027 att följa upp implementeringen och säkerställa följsamhet av det kontinuitetsarbete som genomförts tidigare år för nämndens samhällsviktiga verksamheter.

Projektverksamhetens strategier och prioriteringar

Fortsatt implementering och förankring av rutiner och arbetssätt för att möta ökade myndighetskrav kopplade till miljö och arbetsmiljö, som en naturlig och integrerad del av det dagliga arbetet.

Arbeta med vidareutveckling av kommunens integration och användning av det digitaliserade kartunderlaget.

Gatuverksamhetens strategier och prioriteringar

Ta fram en ny handlingsplan baserad på den cykelstrategi som färdigställs under 2026 inom gatuavdelningens ansvarsområden.

Säkerställa verkstadsverksamhetens behov i kombination med gällande arbetsmiljö- och miljökrav på Näckström.

Gatuavdelningen kommer arbeta för en mer effektiv och centraliserad fordonsupphandling och samordning av denna i syfte att minska kostnader kommunövergripande.

Parkverksamhetens strategier och prioriteringar

Efterlevnad av skogsbruksplan 2024–2034 med inriktning på ett mer naturvårdsanpassat skogsbruk med ökad andel lövskog, kontinuitetsskogsbruk och rekreationsvärden, genomfört i den takt som ekonomiska förutsättningar medger.

Utveckling av natur- och friluftsområden genom projekt som Romanäs ädellövshägn och återskapande av skogsbete i Bredkärr stärker både naturvärden och rekreation.

Revidera reservatsföreskrifter och skötselplaner för kommunens naturreservat Illern och Romanäs.

Fortsatt arbete med förnyelse av träd och grönstruktur i parker, alléer och tätortsnära natur, med genomförd trädinventering som grund. Arbete med att byta ut de 23 lindar på Storgatan som har konstaterats vara i behov av utbyte.

Kostverksamhetens strategier och prioriteringar

Kostavdelningen ska enligt uppdrag från kommunfullmäktige revidera kostpolicyn med tillhörande styrdokument. Detta arbete är stort och kräver samverkan med hela kommunen. Kostchef kommer vara drivande i frågan. Arbetet beräknas vara klart

under 2026 och kostpolicyn med tillhörande styrdokument kommer gå upp i politiken för beslut 2027. Möte för uppföljning och efterlevnad kommer planeras under 2027.

Råsvägens ombyggnation samt borrhälsbrunn och reservkraft till Fröafallsskolans kök ska detaljprojekteras och byggnationen ska vara igång. Ursprungsplanen är att båda projekten ska vara klara Q3 2027.

Detaljprojektering av Centralköket ska göras tillsammans med AB Tranåsbostäder. Planen är att göra ett mindre tillagningskök än vad som finns idag. Kökets storlek ska vara anpassat efter Junkare målsskolans maxantal inskrivna elever, plus eventuellt ta höjd för krishantering beroende på vad kontinuitetsarbetet påvisar för behov.

Avfallverksamhetens strategier och prioriteringar

Kommunfullmäktige beslutade den 16 september 2024 att införa fyrfacksskär för småhus (villor och fritidshus) i Tranås kommun senast den 1 januari 2027. Under 2027, när det nya insamlingssystemet är driftsatt, kommer fokus ligga på att sprida framtaget informationsmaterial genom kampanjer riktade mot samtliga kommuninvånare med fokus på närsortering av kommunalt avfall.

Avfallsverksamheten kommer följa upp 2026 års plockanalys med en ny analys 2027 och jämföra dessa för att se hur mycket mer förpackningar som sorterats ut med det nya insamlingssystemet.

Digitalisering kommer under 2027 fortsätta att utvecklas och underlätta för kommuninvånarna. Avdelningen ska under 2027 undersöka möjligheten att via en app kunna få information angående sortering, hämtningsdagar mm.

Avfallsavdelningen ska under 2027 få mer kontroll över vilka flerfamiljshus som sorterar ut förpackningar från mat och restavfall. Detta genom att faktureringen för hämtning och mellanlagring av förpackningarna ska faktureras från avfallsavdelningen genom Tranås Energi, istället för som idag där sker detta genom avdelningens entreprenör. Detta kommer underlätta arbetet när utbetalning ska ske till hyresvärdar efter avdelningen fått ersättning från Naturvårdsverket.

Gällande sluttäckningen av deponin kommer etapp 6 slutbesiktigas under 2026 och under innehavande år kommer etapp 7 och 8 projekteras. Målet är att sluttäcka en av etapperna 2027–2028 och avsluta med den sista etappen 2029–2030. För att detta ska fungera krävs det att avdelningen får in konstruktionsmaterial till både under och över tätskiktet.

En lokaliseringsutredning om en flytt av Norraby ÅVC påbörjades under 2025 och förslag på ny placering kommer redovisas under 2027.

VA-verksamhetens strategier och prioriteringar

Befintlig VA-plan och VA-strategi ska ses över och tidplan för identifierade åtgärder ska revideras utifrån de senaste årens framdrift och eventuella omprioriteringar.

Framtagande av en tillgångsförvaltningsplan för VA-anläggningen ska tas fram eftersom detta är avdelningens viktigaste tillgång och att förvalta den väl är avdelningens viktigaste uppgift. En grund i detta är att upprätta en strategisk tillgångsförvaltningsplan där varje anläggningsdel får ett värde baserat på kritikalitet, kostnad och riskprofil. Utifrån detta värde planeras sedan det förebyggande underhållet, prioritet vid störning samt utbytesintervall.

Med en tillgångsförvaltningsplan kan avdelningen säkerställa att resurserna används på rätt sätt, i rätt tid och på rätt plats. Detta arbete startas upp under 2027 och kommer pågå under många år.

Det ska tas fram en plan för bräddmätning på alla spillvattenspumpstationer på spillvattenledningsnätet i Tranås kommun.

Fullständig genomgång av vilka åtgärder som krävs för att säkerställa det yttre skalskyddet på samtliga känsliga VA-anläggningar i syfte att minimera risken för angrepp och påverkan av obehöriga eller främmande makt.

Uppdaterad nödvattenplan ska testas i praktiken och utvärderas i syfte att kunna genomföra eventuella revideringar och uppdateringar utifrån övat scenario.

Griftegårdsverksamhetens strategier och prioriteringar

Avdelningen ska ta fram en långsiktig lösning för krematorieverksamheten genom att vidareutveckla tidigare genomförd utredning för krematoriet från 2023. Därefter ska ett förslag presenteras på en långsiktig lösning för krematorieverksamheten utifrån analys av framtida teknik, miljökrav och kapacitet.

Strategiskt återköp av fastigheten Tranås Ängaryd 4:9 från AB Tranåsbostäder ska genomföras i syfte att verksamheten ska få full rådighet över sina verksamhetsanpassade och verksamhetsspecifika byggnader. Detta är viktigt i syfte att slippa höja begravningsavgiften då griftegårdsverksamheten idag betalar dels utgifterna för drift- och underhåll för fastigheterna kopplat till bårhus och krematorium och dels en hyra till AB Tranåsbostäder.

Fortsatt arbete ska genomföras med digitalisering av gravregister, kartor och planeringssystem i syfte att effektivisera administrationen.

2.3 Projekt

Utbyggnad av tillagningskök på Råsvägens samt ombyggnad av tillagningskök på Fröafallsskolan

Kommunfullmäktige fattade den 11 november 2024 beslut om att godkänna investeringen i utbyggnad av tillagningskök på Råsvägens särskilda boende samt ombyggnad av tillagningskök på Fröafallsskolan. Tillagningsköket på Råsvägens särskilda boende ska byggas ut för att kunna producera samtliga måltider till särskilt boende och ordinärt boende samt fungera som kriskök till vård- och omsorgsförvaltningen. Tillagningsköket på Fröafallsskolan ska byggas om så att det även kan fungera som kriskök till barn- och utbildningsförvaltningen. Dessa kök ska kunna tas i drift i slutet på 2027.

Ombyggnation Centralköket

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska ta fram ett lokalprogram under 2026 för ombyggnation av Centralköket, i syfte att det ska fungera som tillagningskök till Junkaremålsskolan (ca 900 portioner). I lokalprogrammet kommer det även framgå att köket ska vara förberett för nattleveranser samt att barn- och utbildningsförvaltningen ska involveras eftersom att matsalen ska bli större på bekostnad av kökets storlek. Kostavdelningen kommer i samband med att lokalprogrammet tas fram undersöka om behov av reservkraft och reservvatten finns. Tranåsbostäder kommer sedan ta fram en förstudie och förstudiekalkyl som kommer att gå upp för beslut i budgetprocessen för 2028 med plan för 2029–2031.

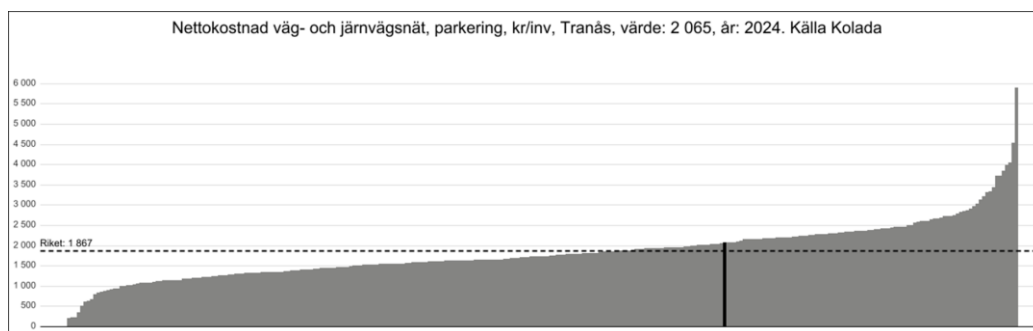
3. Mål, ekonomi och prioriteringar

Kommunfullmäktige har beslutat att Tranås kommunkoncern ska arbeta med följande kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier:

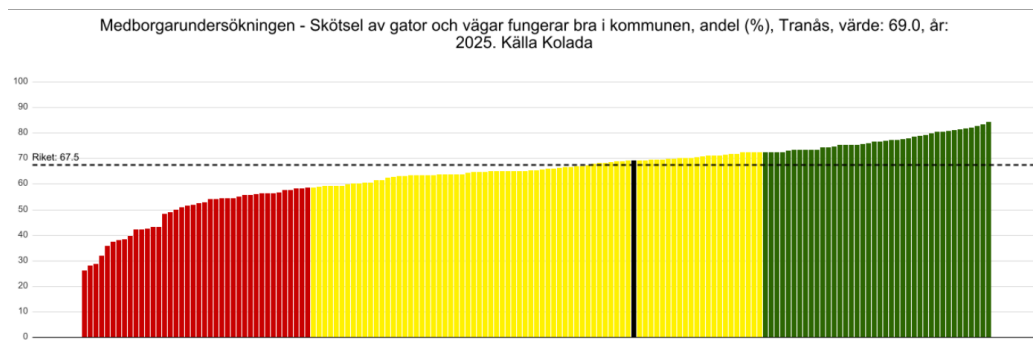
- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)
- Ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet)
- Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)
- Ökad tillgång till rätt kompetens

3.1 Jämförelser med andra kommuner

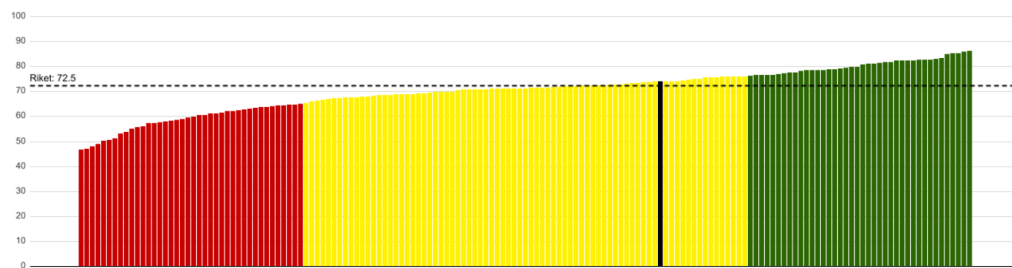
3.1.1 Gatustatistik KOLADA

Tranås kommuns nettokostnader för gatuverksamheten år 2024 var 2 065 kr/invånare och låg därmed lite över riket som var 1 867 kr/invånare.

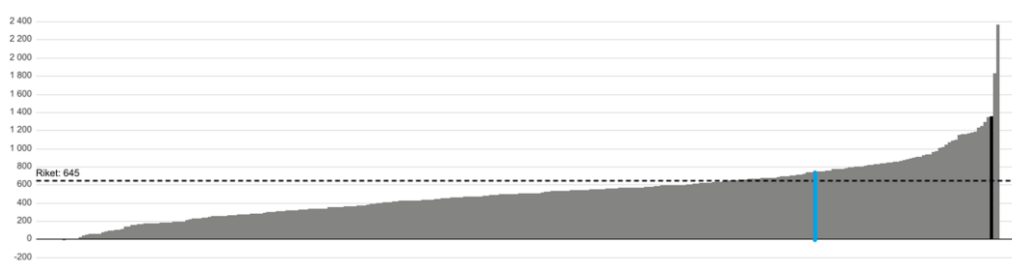
Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%), Tranås, värde: 73.9, år: 2025. Källa Kolada

Medborgarundersökningen 2025, genomförd av SCB, visar att Tranås kommun låg över medel för skötsel av gator och gång- och cykelvägar (GC-vägar).

3.1.2 Parkstatistik KOLADA

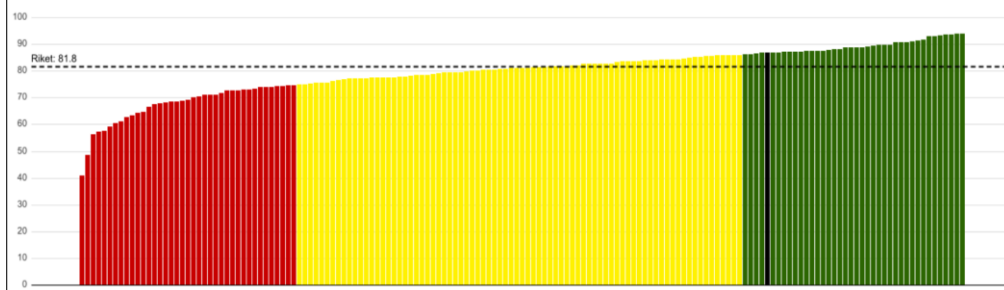
Nettokostnad parker, kr/inv, Tranås, värde: 740 år: 2024. Källa Kolada

I KOLADA ser Tranås kommuns nettokostnader för parkverksamhet (kr/invånare) ut att vara väldigt höga men detta beror på att förvaltningens kostnader för griftegårdsverksamheten även hamnar under parkverksamhet.

Tranås kommuns nettokostnader för parkverksamheten, exklusive begravningsavgiften, år 2024 var 740 kr/invånare och låg därmed lite över riket som var 645 kr/invånare.

Medborgarundersökningen - Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%), Tranås, värde: 86.8, år: 2025. Källa Kolada

Medborgarundersökningen 2025 genomförd av SCB visade att Tranås kommun låg i de övre 25 procenten för skötsel av allmän platsmark tex torg, parker och lekplatser.

3.1.3 Taxor statistik

Tranås kommuns årsavgift för insamling av mat och restavfall för enfamiljsvilla enligt Avfall Sveriges statistik för år 2025 var 2 823 kr och medelårskostnaden för övriga kommuner i Sverige år 2025 var 2 998 kr. Detta innebär att Tranås kommun 2025 låg ca 6,2 % under övriga kommuner i Sverige.

Tranås kommuns sammanräknade månadskostnad för en villa (typhus A) och en lägenhet i ett typhus B enligt branschorganisationens Svenskt Vatten statistik för 2025 var 1 485 kr och medelmånadskostnaden för övriga kommuner i Sverige 2025 var 1 574 kr. Detta innebär att Tranås kommun 2025 låg ca 6 % under övriga kommuner i Sverige.

Begravningsavgiften för hela Sverige år 2026 är 29,2 öre per beskattningsbar hundralapp. Tranås kommuns griftegårdsverksamhet har 2026 en begravningsavgift på 28,5 öre per beskattningsbar hundralapp.

3.2 Demografisk utveckling

Minskad befolkningstillväxt gör att skattekollektivets ram minskar men samtidigt växer Tranås vilket gör att det tillkommer fler gator och GC-vägar för gatuavdelningen att sköta samt park- och naturmark för park- och griftegårdssavdelningen att sköta. Detta medför att de skattefinansierade verksamheterna inom samhällsbyggnadsförvaltningen ska sköta mer utan att få ekonomisk kompensation. Detta kommer innebära en lägre skötselnivå på det befintliga beståndet.

3.3 Nämndens ekonomi

3.3.1 Driftbudget skattefinansierad verksamhet 2027 samt plan 2028–2030

Avdelning (tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Teknik- och griftegårdsnämnd	248	250	250	250
Tekniska kontoret	1 409	4 069	7 541	10 456
Bostadsanpassning	2 448	2 450	2 450	2 450
Projektavdelningen	262	209	207	116
Gatuavdelningen	43 692	44 283	44 983	45 203
Parkverksamheten	16 714	17 045	17 329	17 567
Kostavdelningen	3 108	3 121	3 121	3 037
Summering	67 881	71 427	75 881	79 079
Teknisk ram	67 881	71 427	75 881	79 079
Avvikelse	0	0	0	0

3.3.2 Anpassningar och konsekvenser av tilldelad budgetram skattefinansierad verksamhet

Teknik- och griftegårdsnämnd

Rambudgeten år 2027 uppgår till 248 tkr, jämfört med 250 tkr år 2026. Detta innebär att teknik- och griftegårdsnämnd inte får någon ökad rambudget för 2026.

Finansiering av nämndens kostnader sker, förutom genom tilldelad ram, även genom avgiftsdebitering av VA-kollektivet med 263 tkr, avfallskollektivet med 118 tkr samt griftegården med 61 tkr.

Verksamheten bedöms ha tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna bedriva sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt under perioden 2027–2030.

Tekniska kontoret

Rambudgeten år 2027 uppgår till 1 409 tkr, jämfört med 1 394 tkr år 2026. Detta är en ökning med ca 1,1 %.

Finansiering av tekniska kontorets kostnader sker, förutom genom tilldelad ram, även genom avgiftsdebitering av VA-kollektivet med 1 321 tkr, avfallskollektivet med 596 tkr samt griftegården med 305 tkr.

Verksamheten bedöms ha tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna bedriva sin verksamhet utan budgetunderskott men det finns inga medel för utvecklingsprojekt för perioden 2027–2030.

Bostadsanpassning

Rambudgeten år 2027 uppgår till 2 448 tkr jämfört med 2 450 tkr år 2026. Detta innebär att bostadsanpassningen inte får någon ökad rambudget för 2027.

Att budgeten ligger kvar på samma nivå 2027 som 2026 beror på att utfallet 2025 endast blev 1 415 tkr och därmed bedöms en budget på 2 448 tkr räcka för 2027.

Utfallet på denna verksamhet kan dock variera kraftigt från år till år, beroende på antalet beviljade bostadsanpassningsbidrag och på total kostnad för de beviljade bidragen. Tranås kommun kan inte neka något bostadsanpassningsbidrag om sökanden har rätt till bidrag enligt lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

Projektavdelningen

Rambudgeten år 2027 uppgår till 262 tkr jämfört med 340 tkr år 2026. Ramen ska täcka kapitalkostnaderna för investeringar genomförda tidigare år. Övriga delar av verksamheten finansieras genom att det tas ut ett timpris mot beställare för att genomföra tilldelade projekt/uppdrag. Projektavdelningens kostnader belastar investeringsprojekten och övriga avdelningarnas driftbudget.

De interna kostnaderna för projektavdelningen budgeteras år 2027 till 8 629 tkr.

Gatuverksamheten

Rambudgeten år 2027 uppgår till 43 692 tkr jämfört med 41 750 tkr år 2026 vilket är en ökning med ca 4,7 %.

Gatuverksamhetens ramökning på 1 942 tkr inför år 2027 ska täcka ökade kapitalkostnader på 530 tkr, vilket innebär att 1 412 tkr återstår till ökade kostnader i ordinarie driftverksamhet. Gatuverksamheten har 2027 budgeterat för 19 862 tkr i kapitalkostnader för genomförda investeringar, vilket innebär att 23 830 tkr av total rambudget återstår till ordinarie driftverksamhet.

Budgeterade lönekostnader för 2026 är 11 504 tkr och budgeterade lönekostnader för 2027 är 11 482 tkr. Detta innebär att lönekostnaderna minskar på grund av lägre PO-pålägg med 22 tkr mellan 2026 och 2027.

När minskade lönekostnader och kapitalkostnader dragits av innebär det att gatuavdelningen har fått en ramökning för alla sina externa kostnader på 1 434 tkr.

Gatuverksamheten kommer utifrån de ekonomiska förutsättningarna som ges behöva prioritera vilka drift- och underhållsåtgärder som ska genomföras. Prioriteringen måste ske för att klara av att hålla budget. Det primära målet för verksamheten är att klara av grunduppdraget, tillika samhällsviktig verksamhet av drift av kommunens vägar och gång- och cykelvägar, men samtidigt tillgodose att trafiksäkerheten inte påverkas.

År 2027 budgeteras gatuverksamheten generera 2 230 tkr i intäkter från avgifter och taxor som förutom den tilldelade rambudgeten är en del i gatuverksamhetens totala driftbudget. Dessa budgeterade intäkter är fördelade enligt följande:

- Felparkeringsavgifter = 800 tkr
- Uthyrning av parkeringsplatser på kommunal fastighetsmark och nyttoparkeringstillstånd = 310 tkr
- Arrende av torgplats = 70 tkr
- Uthyrning av båtplatser = 1 050 tkr

Verksamheten kommer även 2027 få en intäkt om 200 tkr (fg år 500tkr) från den bergtäkt i Kleven som delvis är i Tranås kommuns ägo samt 170 tkr i bidrag från Trafikverket för de fyra (4) enskilda vägarna som gatuverksamheten är ansvarig för.

Gatuavdelningen är ansvarig för att återställa beläggningen på kommunala gator efter att ledningsägare grävt i gatan. Detta i syfte att säkerställa att beläggningen på gatan återställs på ett korrekt sätt. Återställningspriset som debiteras mot den som grävt i kommunal gata är högre än priset som gatuavdelningen har mot upphandlad

beläggningsentreprenör. Därmed beräknas gatuavdelningen göra ett överskott på denna verksamhet 2027 med 43 tkr (fg år 1 058 tkr).

Parkverksamheten

Rambudgeten för år 2027 uppgår till 16 714 tkr, jämfört med 15 833 tkr år 2026, vilket är en ökning med ca 5,6 %.

Parksamhetens ramökning på 881 tkr inför år 2027 ska även täcka ökade kapitalkostnader på 193 tkr, vilket innebär att 688 tkr återstår till ökade kostnader i ordinarie driftverksamhet. Parkverksamhetens har 2027 budgeterat för 2 578 tkr i kapitalkostnader för genomförda investeringar, vilket medför att 14 136 tkr av total rambudget återstår till ordinarie driftverksamhet.

Budgeterade lönekostnader för år 2026 är 10 052 tkr och budgeterade lönekostnader för 2027 är 11 240 tkr. Detta innebär att lönekostnaderna ökar med 1 188 tkr mellan 2026 och 2027.

När ökade lönekostnader och kapitalkostnader dragits av innebär det att parkverksamheten har fått en ramsänkning för alla sina externa kostnader på 500 tkr.

Anledningen till de drastiskt ökade personalkostnaderna är att parkverksamheten avser att utöka personalstyrkan inom driften med en medarbetare. Detta i syfte att 2027, med den nya medarbetaren samt efter inköp av en egen skogsmaskin, kunna genomföra mer av skogsbruket i egen regi. Detta bör ge en beräknad besparing på 400–450 tkr/år efter att de ökade kostnaderna i driften är avräknade för maskin och ytterligare personal.

Parkverksamheten kommer utifrån de ekonomiska förutsättningarna som ges behöva prioritera vilka drift- och underhållsåtgärder som ska genomföras. Detta i syfte att klara av att hålla budget. Det primära målet för verksamheten är att klara av grunduppdraget att drifva kommunens parker och naturmark samt sköta det akuta felavhjälpande underhållet. Verksamheten kommer behöva planera för utökade klippintervaller på utvalda ytor, minskat antal blomsterplanteringar, reducerad säsongsutsmyckning, reducerad klippning av vass i Svartån, minskat underhåll av sekundära stigar samt lägre skötselnivå i mindre frekventerade naturområden.

Verksamheten budgeterar att räkna upp samtliga av sina beslutade taxor och avgifter med prisindex för kommunal verksamhet, PKV.

År 2027 budgeteras parkverksamheten generera 625 tkr i intäkter från avgifter och taxor som förutom den tilldelade rambudgeten är en del i parkverksamhetens totala driftbudget. Dessa budgeterade intäkter är fördelade enligt följande:

- Försäljning av växter och blommor från parkverksamhetens växthus = 300 tkr
- Försäljning av matjord från verksamhetens kompost = 60 tkr
- Uthyrning av jaktarrenden = 65 tkr
- Uthyrning av kolonilotter = 200 tkr

Parkverksamheten budgeterar att få in 1 900 tkr för planerat skogsbruk 2027 enligt framtagna skogsbruksplan för 2024–2034. Vidare budgeterar parkverksamheten även för 200 tkr utdelning från Norra vedbo samt 80 tkr i ränteintäkter från skogsbrukskontot hos Södra. Parkverksamheten budgeterar för 3 153 tkr i utgifter för planerat skogsbruk 2027. Differensen mellan intäkter och utgifter innebär att skogsbruksverksamheten 2027 kommer generera ett underskott om 973 tkr. Detta beror på att verksamheten avser genomföra kostnadsdrivande åtgärder såsom markberedning, plantering och röjning i betydligt större utsträckning än tidigare år, i syfte att kunna bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Parkverksamheten kommer även nyttja konsult för ca 500 tkr i syfte att ta fram en ny skogspolicy med tillhörande styrdokument.

Parkverksamheten är ansvarig för att sköta och administrera plantering och etableringsskötsel på park- och naturmark efter att ledningsägare grävt i marken och därefter återställt den i befintligt skick. Detta i syfte att säkerställa att söndergrävda gröna funktioner såsom gräsytor, träd, buskage- och planteringsytor återställs enligt parkverksamhetens krav. Vidare säkerställer detta även att parkverksamheten får ekonomisk kompensation för ökade kostnader för administration, plantering och etableringsskötsel. Parkverksamheten budgeterar för en intäkt om 200 tkr för denna verksamhet.

Kostavdelningen

För år 2027 har kostavdelningen en tilldelad rambudget om 3 108 tkr, för att täcka kapitalkostnaderna för investeringar genomförda tidigare år samt för hyran av Centralköket. Övriga delar av verksamheten finansieras genom att förvaltningen tar ut ett portionspris mot sina beställare för varje beställd portion. Avdelningen är en självfinansierad verksamhet där intäkterna ska täcka kostnaderna. Kostavdelningens kostnader belastar övriga förvaltningars driftbudgetar. De interna kostnaderna för kostavdelningen budgeteras år 2027 till 42 013 tkr.

Det är budgeterat att 15 510 tkr kommer belasta vård- och omsorgsnämndens driftbudget, varav 9 486 tkr till särskilt boende, 3 977 tkr till ordinärt boende och 296 tkr till daglig verksamhet. Bergets seniorrestaurang budgeteras generera 686 tkr i intäkter. Vidare är det budgeterat att 26 517 tkr kommer belasta barn- och utbildningsnämndens driftbudget, varav 17 309 tkr till grundskola för försäljning måltider och 3 124 tkr till grundskola för försäljning av måltider fritidshem samt 4 915 tkr för försäljning av måltider till Holavedsgymnasiet.

Kostavdelningens personalkostnader budgeteras år 2027 till 24 601 tkr jämfört med totala utfallet inklusive timlön (vikarier) på 23 366 tkr år 2025, vilket är en ökning med ca 5 %.

Externa kostnader för inköp av livsmedel för produktion av måltider budgeteras år 2027 till 14 179 tkr, jämfört med 13 792 tkr år 2026, vilket är en ökning med ca 2,8%.

3.3.3 Driftbudget taxefinansierad verksamhet 2027 samt plan 2028–2030

Avdelning (tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Avfallsverksamheten	0	0	0	0
VA-verksamheten	0	0	0	0
Griftegårdsverksamheten	0	0	0	0
Summering	0	0	0	0

3.3.4 Anpassningar och konsekvenser av tilldelad budgetram taxefinansierad verksamhet

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten är helt taxefinansierad, d.v.s. finansieras via avfallstaxan. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Det budgeterade resultatet för avfall uppgår till en budget i balans dvs ett nollresultat. I detta resultat kommer ingen taxereglering genomföras för 2027.

Typexempel av föreslagen taxa kan ses nedan. Priserna som anges i exemplet är beräknade inklusive moms.

- Total avgift 2 823 kr/år för en normalvilla med 2 st. 370 liters kärl med fyrfackssystem. Närsorterat insamlingssystem med intervallerna 26 ggr/år, för kärl 2 och 13 ggr/år för kärl 1. Fast avgift 1 030 kr/år och rörlig avgift 1 793 kr/år.
- Total avgift 1 408 kr/år för ett fritidshus med 2 st. 370 liters kärl med fyrfackssystem. Närsorterat insamlingssystem med intervallerna 11 ggr/år, för kärl 2 och 6 ggr/år för kärl 1. Fast avgift 587 kr/år och rörlig avgift 821 kr/år.
- Total avgift 3 659 kr/år för lägenhet/verksamhet med ett 370 liters kärl, hämtning 26 ggr/år. Fast avgift 587 kr/år. Rörlig avgift 3 072 kr/år. I taxan ingår även 190 liters kärl för utsortering av matavfall.

Hämtningsavgiften för slam kommer inte justeras eftersom att intäkterna täcker utgifterna för denna verksamhet.

Avfallverksamheten har gjort ett överuttag med 7 621 tkr från de senaste årens resultat som kommer nyttjas för att minska kommande verksamhetsårs taxehöjningar. År 2027 budgeteras avfallsverksamheten generera 35 887 tkr i intäkter och dessa budgeterade intäkter är fördelade enligt följande:

- 19 447 tkr intäkter hushållsabonnenter (hushållsavfall fast avgift, hushållsavfall behandlingsavgift och hushållsavfall hämtningsavgift)
- 800 tkr intäkter för flis från trävaror som slängts av hushållsabonnenter
- 760 tkr intäkter hämtningsavgift slam
- 2 350 tkr ersättning från Naturvårdsverket för kommunalt ansvar av återvinningsstationer
- 2 500 tkr ersättning från Naturvårdsverket för närsorterad insamling från flerbostadshus
- 5 800 tkr ersättning från Naturvårdsverket för närsorterad insamling från villor och fritidshus
- 1 000 tkr intäkter från metallskrot
- 90 tkr intäkt för insamling bilbatterier/farligt avfall
- 140 tkr intäkt från El-Kretsen för insamling av farligt avfall
- 70 tkr intäkt för insamling av trädgårdskärl
- 120 tkr intäkt för uppställd pantmaskin på Norraby ÅVC
- 1 710 tkr intäkter från avfallshanteringen från företag
- 500 tkr intäkter från återbruksverksamhet
- 600 tkr ränteintäkter från sluttäckningsfond

VA-verksamheten

VA-verksamheten är helt taxefinansierad, det vill säga den finansieras via bruks- och anläggningsavgifter. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Det budgeterade resultatet för VA uppgår till ett underskott om 350 tkr år 2027. Detta resultat förutsätter en taxehöjning med ca 4,4 % av bruksavgiften.

Bruksavgiften består av en grundavgift, en kapacitetsavgift och en rörlig avgift.

Taxehöjningen av bruksavgiften fördelas enligt följande:

- Grundavgift = sänkning 9 %
- Kapacitetsavgift = höjning 12 %
- Rörlig avgift = lämnas orörd %

Nedan följer förklarande exempel över vad taxehöjning år 2027 innebär för ett typhus A och ett typhus B. Priserna som anges i exemplen är beräknade inklusive moms.

- Typhus A, avser fastighet med friliggande enbostadshus, tomtyta 800 m². Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten. Vattenförbrukning 150 m³/år. För ett typhus A höjs bruksavgiften från 13 392,5 kr/år, inklusive moms, till 13 875 kr/år, inklusive moms. Detta innebär att bruksavgiften för ett typhus A höjs med **482,5 kr/år**, inklusive moms.
- Typhus B, avser flerbostadshus som är anslutet till dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Det är 15 lägenheter, tomtyta 800 m², vattenförbrukning 2 000 m³/år. Det finns 2 st. parallellkopplade vattenmätare Q_n=2,5 m³/h. För ett typhus B höjs bruksavgiften från 99 605 kr/år, inklusive moms, till 103 750 kr/år, inklusive moms. Detta innebär att bruksavgiften för ett typhus B höjs med **4 145 kr/år**, inklusive moms.

VA-verksamheten har gjort ett överuttag med ca 3 753 tkr från 2025 års resultat som kommer nyttjas för att minska kommande verksamhetsårs taxehöjningar samt ökade drift- och underhållsinsatser. År 2027 budgeteras VA-verksamheten generera ca 75 117 tkr i intäkter och dessa budgeterade intäkter är fördelade enligt följande:

- 430 tkr i övriga försäljningsintäkter, dvs. skrot samt egenproducerad gas och värme
- 1 200 tkr från tidigare års anläggningsavgifter som går mot resultatet och möter kapitalkostnaderna för nyinvesteringar i nya bostadsområden
- 200 tkr i anläggningsavgifter där 10 % av debiterad anläggningsavgift går direkt mot årets resultat medan övriga 90 % går läggs i en investeringsfond som skrivs av på 50 år för att möta kapitalkostnaderna för genomförd nyinvestering i nya bostadsområden
- 68 750 tkr kommer från bruksavgiften
- 1 500 tkr kommer från försäljning av vatten till Boxholms kommun
- 160 tkr i extra behandlingsavgift från enskilda företag enligt avtal
- 100 tkr i intäkter från försäljning av tillfälligt vatten t.ex. byggetableringar osv
- 340 tkr kommer som ersättning från avfallsverksamheten för att VA-kollektivet hanterar lakvattnet från Norraby deponi
- 425 tkr behandlingsavgift slam från enskilda brunnar
- 200 tkr i intäkter från upplösning av investeringsbidrag MSB för skyfallsåtgärder
- 1 600 tkr i interna ränteintäkter
- 212 tkr i intäkter från upplösning av investeringsfonder

Budgeterade kostnader år 2027 har ökat med ca 2 700 tkr från budget 2026 och denna ökning beror på främst på ökade kapitalkostnader från tidigare års genomförda investeringar.

Griftegårdsverksamheten

Denna verksamhet är avgiftsfinansierad via begravningsavgiften, i syfte att garantera alla medborgare en värdig begravning. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Det budgeterade resultatet för griftegårdsverksamheten uppgår år 2027 till ett underskott om 725 tkr. I detta resultat kommer ingen höjning av begravningsavgiften genomföras, utan begravningsavgiften kommer även 2027 att vara 28,5 öre per beskattningsbar hundralapp. Underskottet kommer att täckas av griftegårdsverksamhetens tidigare års överskott då griftegårdsverksamheten har ca 2 470 tkr i en resultatregleringsfond, där tidigare års överskott finns fonderade för framtiden.

Totalt beräknas intäkterna för griftegårdsverksamheten generera 15 795 tkr.

Griftegårdsverksamheten består av två huvudsakliga verksamheter i form av en begravningsverksamhet och en serviceverksamhet.

Intäkterna från begravningsavgiften år 2027 budgeteras till 13 378 tkr. Övriga intäkter på begravningsverksamheten är kremationsavgift, där verksamheten idag har avtal med Aneby pastorat samt Ydre pastorat att utföra kremation på uppdrag. Intäkterna för kremationerna via avtal är budgeterade till en intäkt om 350 tkr, vilket innebär utförande av 60 kremationer årligen. Vidare finns en budgeterad intäkt om 135 tkr för upplåtelse av gravplats. Begravningsverksamheten budgeteras göra ett underskott om 545 tkr.

Griftegårdsverksamheten inom Tranås kommun bedriver även serviceverksamhet på kommunens griftegårdar där verksamheten, mot ersättning, utför olika typer av service åt kunder. Denna verksamhet har en budgeterad intäkt om 1 862 tkr för år 2027. Serviceverksamheten budgeteras att göra ett underskott om 180 tkr.

Griftegårdsverksamheten har även ränteintäkter på 70 tkr från resultatregleringsfonden som innehåller tidigare års överskott samt från konto för gravskötsel.

3.3.5 Investeringsbudget skattekollektivet 2027 samt plan 2028–2032

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Projektavdelningen	0	50	50	50	50	50	50
Gatuavdelningen	24 852	19 100	23 850	23 550	23 550	27 500	31 500
Parkverksamheten	2 700	5 350	5 600	5 400	5 400	6 600	6 600
Kostavdelningen	500	500	500	1 000	1 000	500	500
Summering	28 052	25 000	30 000	30 000	30 000	34 650	38 650
Tilldelad preliminär ram	28 052	25 000	30 000	30 000	30 000	0	0
Avvikelse	0	0	0	0	0	34 650	38 650

Projektavdelningen

Projektavdelningen har årligen en liten budget för Digital agenda, i syfte att kunna köpa in hårdvara och mjukvara till avdelningen.

Gatuverksamheten

Under perioden 2027–2032 kommer gatuverksamheten att fokusera på reinvesteringar i befintlig infrastruktur samt investeringar i maskiner och utrustning. Vissa nybyggnationer finns med i investeringsbudgeten men dessa är lägst prioriterade.

Reinvesteringarna fokuserar framförallt på ny beläggning på befintliga gator och GC-vägar samt renoveringar av broar, enligt lagd underhållsplan. Enligt framtagna beläggningsinventering som utfördes av Sweco under våren 2024 behövs en årlig budget på minst 8 miljoner kronor de kommande 10 åren för att bibehålla dagens standard på vägnätet. För att höja och även nå upp i en optimal nivå på standarden i kommunen och därmed också en optimal ekonomisk underhållssituation krävs en årlig budget på minst 10 miljoner kronor.

Gatuverksamheten kommer år 2027 att investera i en ny liten sopmaskin till driften för 1 800 tkr samt redskap till fordonsparken för 300 tkr.

Några nyinvesteringar som kommer genomföras år 2027 är påbörjande av Stadvision 1 500 tkr och utbyggnad GC-vägar bl.a. mot Trollsjön.

Totalt har gatuavdelningen en total investeringsbudget på 19 100 tkr.

Parkverksamheten

Under perioden 2027–2032 kommer parkverksamheten att fokusera på att investera i tidsbesparande maskiner samt åtgärder i anläggningar och parker.

Reinvesteringarna fokuserar framförallt på växtbäddsförnyelse och utbyte av befintliga träd i stadsmiljö samt ombyggnation av befintliga lekplatser, i syfte att bygga om lekplatsutbudet i Tranås kommun, enligt TGN:s beslutade riktlinjer för lekplatser.

Parkverksamheten kommer år 2027 att investera i en ny traktor för att optimera användningen av växlarvagn med kran samt slaghacksaggregat för att kunna hålla strövstigar och Lillåns slytillväxt under kontroll med en mindre arbetsinsats.

Kostavdelningen

Investeringsbudgeten 2027–2032 är fokuserad på inköp av köksutrustning i form av maskiner och utrustning till avdelningen.

Del av fokuset kommer läggas på matsalsmiljön i syfte att hålla nere matsvinnet och skapa en trygg miljö för de ätande. Detta kräver investeringar i form av nya serveringslinjer för att underlätta kockarnas arbetsmiljö samt för att skapa den trygga och mer mottagande matsalsmiljö som avdelningen eftersträvar.

3.3.6 Investeringsbudget taxekollektivet 2027 samt plan 2028–2032

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Avfallsverksamheten	23 250	4 100	300	1 500	500	1 700	3 900
VA-verksamheten	31 300	43 450	49 750	48 550	52 500	53 000	54 000
Griftegårdsverksamheten	5 450	7 450	4 950	4 950	4 950	4 950	4 950
Summering	60 000	55 000	55 000	55 000	57 950	59 650	62 850
Tilldelad preliminär ram	60 000	55 000	55 000	55 000	57 950	0	0
Avvikelse	0	0	0	0	0	59 650	62 850

Avfallsverksamheten

Under perioden 2027–2032 kommer avfallsverksamheten att fokusera på mindre reinvesteringar på Norraby ÅVC, inköp av nya kärl och inköp av en ny lastmaskin till Norraby ÅVC.

Investeringsmedel till en förstudie för ny återvinningscentral (ÅVC) finns inte med för planperioden med anledning av att avfallsverksamheten ännu inte fått någon tilldelad mark av Tranås kommun där den nya ÅVC:n ska placeras.

VA-verksamheten

Under perioden 2027–2032 kommer VA-verksamheten att fokusera på nyinvesteringar för nya exploateringsområden, reinvesteringar i befintligt rörnät samt re- och nyinvesteringar i verksamhetens egna verk för att optimera driften.

Nya exploateringsområden som ligger inom perioden 2027–2032 är utbyggnation av VA för nytt bostadsområde nytt bostadsområde Skoboviken (Norrabyviken) 2028–2029, nytt bostadsområde Junkaremålens backar 2030–2031 samt utökning av industriområdet på Höganloft 2028–2029.

Reinvesteringsbudgeten för VA-ledningsnätet är fokuserad på kvarteren Diplomaten, Ängaryd och Hubbarp. Enligt framtagna förnyelseplaner är befintliga ledningar i dessa områden i störst behov av utbyte samt att delar av dessa kvarter saknar separerade ledningar för dagvatten och spillvatten. De större reinvesteringssprojekten på rörsystemet som kommer genomföras inom planperioden är VA-sanering Ängarydsgatan 2027, VA-sanering etapp 2 kvarteret Diplomaten 2027–2028, VA-sanering Grännavägen 2028–2029, VA-sanering Ringvägen 2029–2030 och VA-sanering etapp 3 kvarteret Diplomaten 2030–2031.

På VA-verket kommer reinvesteringar genomföras inom produktionen av vatten och avloppsrening. Detta för att jobba proaktivt med processerna genom planerade reinvesteringar och underhåll för att undvika akuta kostnadsdrivande åtgärder.

Nyinvesteringar på VA-verket kommer även genomföras i syfte att få en optimerad process för perioden samt att säkerställa verksamheten i kris och krig, enligt de åtgärder som tagits fram i kontinuitetsarbetet.

Griftegårdverksamheten

Under perioden 2027–2032 kommer griftegårdsverksamheten att fokusera på investeringar i maskiner och utrustning samt reinvesteringar i för att bibehålla den kulturhistoriska miljön på verksamhetens griftegårdar. Vissa nybyggnationer finns med i investeringsbudgeten men dessa är lägst prioriterade.

Reinvesteringarna fokuserar framförallt på växtbäddsförnyelse och utbyte av befintliga träd på griftegårdarna, kulturhistoriska renoveringar, grönyteförnyelse, utbyte av befintliga driftmaskiner samt mindre reinvesteringar i teknisk utrustning på griftegårdarna.

Griftegårdsverksamheten har för avsikt att 2027 förvärva griftegårdens fastigheter från AB Tranåsbostäder, enligt bokfört värde 5 490 tkr (per 2025-12-31). Det gäller fastigheten Tranås Ängaryd 4:9 inkl. mark, byggnader, markanläggning samt tillhörande byggnadsinventarier (bergvärmeanläggning). Detta i syfte att griftegårdverksamheten ska kunna skapa långsiktig kostnadskontroll för sina fastigheter, ökad

transparans koppat till självkostnadsprincipen för griftegårdsverksamheten, samlad investeringsplan för krematorium och bårhus samt minskat behov av framtida höjningar av begravningsavgiften.